

NORGES HØYESTERETT

Den 24. juni 2014 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av justitiarius Schei og dommerne Matningsdal og Normann i

HR-2014-01315-U, (sak nr. 2014/1044), straffesak, anke over dom:

A (advokat Jan Erik Granmo)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E O G B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens fellende dom i sak om uaktsom legemsbeskadigelse med bil, jf. straffeloven § 237.
- (2) A ble 9. juli 2013 satt under tiltale ved Nedre Telemark tingrett for overtredelse av straffeloven § 237 og vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 3. Grunnlaget for tiltalen er beskrevet slik:

"Tirsdag 26. juni 2012 ca kl 1630 i ----gate i X, som fører av personbil ----- med tilhenger, idet han svingte inn mot høyre, over et sykkelfelt og inn på en gang- og sykkelveg, var han ikke tilstrekkelig aktpågivende og varsom under kjøringen og ble ikke oppmerksom på syklist B, som kom syklende i sykkelfeltet, med den følge at B traff tilhengeren og ble dratt flere meter under denne. Sammenstøtet førte til at B ble påført skade i form av hud- og benavslipninger på høyre ankel, overflatiske sår baktil på høyre side av brystkassen og i høyre flanke. Hun var innlagt på sykehus i til sammen 13 dager og måtte gjennomgå operasjon i form av hudtransplantasjon i høyre ankel. Hun var 100 % sykmeldt til 31.08.12 og i varierende grad delvis sykmeldt til 18.11.12."
- (3) Nedre Telemark tingrett avsa 16. januar 2014 dom med slik domsslutning:
 - "1. A, født 00.00.1953, frifinnes.**
 - 2. A, født 00.00.1953, frifinnes for det fremsatte oppreisningskravet.**
 - 3. Saksomkostninger idømmes ikke."**
- (4) Påtalemyndigheten anket til Agder lagmannsrett over bevisbedømmelsen og lovanvendelsen under skyldspørsmålet samt avgjørelsen av det sivile kravet. Agder lagmannsrett avsa 9. mai 2014 dom med slik domsslutning:

- "1. A, fødd 00.00.1953, vert dømd for brot på
 - straffelova § 237
 - vegtrafikklova § 31 første ledd, jf. § 3
 til ei straff av fengsel på vilkår i 18 -atten- dagar, og med prøvetid på 2 -to- år, jf. straffelova §§ 52 følgjande.
 Straffelova § 62 første ledd er teken omsyn til.
2. A, fødd 00. 00.1953, vert dømd til å betala erstatning i form av oppreising til B, fødd 00.00.1970, med kr. 50 000,- -kronerfemtitudusen- innan 2 -to- veker frå forkynninga av denne dommen."

- (5) A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens bevisbedømmelse, lovanvendelse og straffutmåling. Det er i korte trekk anført:
- (6) A kjørte så aktsomt som etter forholdene var påkrevd. Før svingen bremsset han ned til svært lav fart, satte på blinklys og sjekket både bakspeil og sidespeil. Syklisten kom i meget stor fart, og A hadde i realiteten ingen mulighet til å oppdage syklisten før hun kolliderte med tilhengeren på bilen hans. Det var følgelig syklisten som opptrådte uaktsomt, ikke A.
- (7) *Påtalemyndigheten* slutter seg til lagmannsrettens dom.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker:
- (9) Spørsmålet for ankeutvalget er om anken skal tillates fremmet, jf. straffeprosessloven § 323. Da A ble frifunnet i tingretten, kan anken bare nektes fremmet dersom ankeutvalget finner det "klart at anken ikke vil føre fram", jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. En eventuell ankenektelse må begrunnes, jf. § 323 andre ledd andre punktum.
- (10) Anken gjelder for det første lagmannsrettens bevisbedømmelse under skyldspørsmålet. Det følger av straffeprosessloven § 306 andre ledd at anke til Høyesterett "kan ikke grunnes på feil ved bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet". Denne ankegrunnen blir etter dette avvist.
- (11) Med hensyn til anken over lagmannsrettens lovanvendelse bemerkes at det fremgår av lagmannsrettens dom at fornærmede den siste strekningen før påkjørselen syklet på en sykkelsti som går parallelt på høyre side av den gaten den domfelte, A, kjørte på. Hun syklet i samme retning som han. Den siste strekningen fram mot påkjørselen, heller terrenget noe i kjøreretningen.
- (12) Påkjørselen skjedde da A skulle svinge av til høyre og krysse sykkelfeltet. Da han ikke oppdaget henne, ble hun påkjørt av bilens tilhenger slik det fremgår av tiltalebeslutningen og påført skader som medførte sykemelding i cirka 2 ½ måned.
- (13) Ved den rettslige vurderingen uttaler lagmannsretten at "[e]tter lovendringa i 2001, som gjaldt straffelova § 238 og § 239, ligg det føre ei noko strengare aktsemdsnorm for brot på desse reglane i straffelova enn for brot på vegtrafikklova". Dette er riktig lovanvendelse, jf. Rt. 2010 side 785 avsnitt 18, og gjelder også for forholdet mellom vegtrafikkloven § 3 og straffeloven § 237.
- (14) Ved den konkrete vurderingen har lagmannsretten tatt utgangspunkt i Ot.prp. nr. 46 (2000-2001) og uttaler at det alternativet som er aktuelt i denne saken er om situasjonen "påkaller en særlig aktpågivenhet som for eksempel passering av fotgjengerfelt, buss som har stanset på holdeplass, små barn i vegbanen m.v."

- (15) Med dette rettslige utgangspunktet fremhever lagmannsretten at A var klar over det aktuelle sykkelfeltet, og at han hadde vikeplikt for det. Til en anførsel om at det ikke var mulig for ham å se syklisten ved hjelp av bilens speil, har lagmannsretten lagt til grunn at "[s]å lenge syklisten hadde bilen i syne framfor seg, ville også sjåføren ha hatt høve til å sjå henne ved bruk av speglane". På dette grunnlag uttaler lagmannsretten følgende:

"I alle høve vert lagt til grunn at det i allfall er 60 m fri sikt frå svingen i øvre del av bakken ned til der ulukka skjedde. Dersom den fornærma hadde ein fart på ca 30 km/t i heile strekninga på 60 m, noko som lagmannsretten ser som lite sannsynleg, ville det ta noko over 7 sekund frå syklisten såg bilen med tilhengaren framfor seg, til ho var framme ved ulukkesstaden, og der bilen med tilhengar var komen såpass over vegen at ho skal ha kollidert med tilhengaren. Lagmannsretten ser det som heilt usannsynleg at den fornærma i dette tidsrommet ikkje skal ha sett opp frå vegen, eller har sett bilen og ikkje hatt tid til å stoppa. Med ein lågare fart mellom 20 og 25 km/t ville tidsrommet ha vore endå lengre.

Trafikkbiletet som det er gjort greie for ovanfor, med to fotgjengarfelt like etter einannan [på det stedet hvor A svingte til høyre], starten på to ulike gang- og sykkelfelt, samt ei innkøyring til ein barnehage, ville i seg sjølv ha påkalla 'en særlig aktpågivenhet'. I tillegg kjem det oppmerka raude sykkelfeltet på høgre sida i vegbanen. Tidspunktet for hendinga, ca kl 1630 i juni månad, skulle også tilseia at det måtte påreknast syklistar i sykkelfeltet. Lagmannsretten er ikkje i tvil om at den skjerpå aktsemdnorma i straffelova § 237 er broten ved at tiltalte ikkje forvissa seg om at han hadde fri bane til å køyra over sykkelfeltet. Som tilleggsmoment skal nemnast at ein erfaren sjåfør, som tiltalte er, vil vita at i botnen på ein bakke vil ein syklist normalt ha opparbeidd seg ein større fart enn på flat mark."

- (16) Ankeutvalget finner det enstemmig klart at lagmannsrettens lovanvendelse ikke er uriktig når den etter dette på grunnlag av sitt bevisresultat kom til at både straffeloven § 237 og vegtrafikkloven § 31 jf. § 3 var overtrådt.
- (17) Ankeutvalget finner det videre enstemmig klart at straffen ikke har blitt for streng når den ble satt til betinget fengsel i 18 dager. Det er tatt tilstrekkelig hensyn til at det tok cirka 10 måneder fra saken var ferdig etterforsket til tiltalebeslutning ble tatt ut.
- (18) Kjennelsen og beslutningen er enstemmig.

S L U T N I N G :

1. Anken over lagmannsrettens bevisbedømmelse under skyldspørsmålet avvises.
2. For øvrig tillates ikke anken fremmet.

Magnus Matningsdal
(sign.)

Tore Schei
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Riktig utskrift: